

**EESTI
SPORDI
LEHT**

Kuulutada on kõige kasulikum „Kalaasjanduse“ weergudel, sest „Kalaasjandus“ on ainuke sellekohane eri-ajakiri Eestis. Kuulutuste tariifi küsige talitusest, Meripuiestee 5, Tallinn, Eesti, Põnetraat 10-93.

EESTI AJAKIRI

„Kalaasjandus“

Kalapüük — Ümbertöötamine — Kaubandus — Teadusline töö — Ühistegewus

Kastutaw toimetaja: Ernst Webermann.

II a. Kõnet. Pagari t. 2, l. 6. Tallinnas) iga laup. 1921
l. 9-11. Kirjabe aadr.: Põstl. 22, Tallinn, Eesti

„Kalaasjandus“ toob ajalikkirjutusi ja teateid,

mis võimaluse järele ilustud joonistustega, piltidega ja diagrammidega.

Kalapüügist ja selle korraldamisest, kalawõrkudest ja teistest püünustest, kalapaatidest, kalasadamatest jne.

Kala ümbertöötamisest, kalahoiust ja transpordist, tutwustades lugejaid uuemate tehnikate edusammudega sellel alal.

Kalakaubandusest nii sisse kui välisurgudel, hindadest sortidest jne.

Teaduslifest tööst kalaasjanduse arendamise sihil ning kalahulkade kaitses.

Ühistegewusest kalameeste hulgas, andes juhatusi ühijuste asutamises ja tegewuse korraldamises.

Statistikast — koondades ja läbitöötades sellekohaseid andmeid.

Kõik, kes huwitatud kalaasjanduse puutuwaist küsimustest, loewad „Kalaasjandust“.

Tellimise hind 200 marka aastas, wäljamaale poole kallim.

Wäljaandja: Laewasõidu ja merikaubanduse edendamise selts „Laewandus“ Meripuiestee nr. 5, Tallinn, Eesti.

EESTI

Sporditarbenõude

O. „ESTO“
ü.

Tallinnas, Pikk tän. 47.

Kohale jõudnud suures wäljawalikus

TALWESPORDI
ABINÕUD,

nagu:

suusad, suusakepid,
suusasaapad, liurauad,
kelgud, hockeykepid,
hockeyrauad, kampsunid,
sukad, mütsid,
kindad jne.

Hinnad mõõdukad.

Eesti Spordileht

II. aastakäik.

Laupäeval, 26. novembril 1921. a.

Nr. 32—33 (47—48)

Kuulutuste hinnad:
Kaantel: 2 mrk. millimeeter
Tekstis: 4 " "

Eesti Spordileht ilmub kaks korda
kuus: iga 1. ja 15. Toimetus ja
talitus on Tallinn, Pikk tän. 47.

Üksik nr. 15 marka.
Postiga kuus . . M. 50.—
Wäljamaale . . " .—

Sport ja skoutiism.

Füüsilise kasvatuse suhtes, kui võrrelda sellega, mis oli aasta künne, viieteistkümnene eest, oleme kindlasti edasi jõudnud. Kas oleme terwemaks saanud, et nüüd rohkem elada võime, kui wanasti, on raske wastata, et meie aga sporti ja muud kehakultuuri arendamise abinõudid tarwitonud oleme, see on wasturääkimata tõde, tähendab ka kättesaadud spordi, kui ühe füüsilise kasvatuse abinõudest, eesmärgi, saanud tugewamaks, osawamaks, sitkumaks j. n. e., j. n. e. Mis on sport? mida tahab ta kätte saada? küsime ennem, kui edasi läheme. Spordi ülesandest on juba ennemgi räägitud, ütleme ainult kokkuvõtlikult uuesti, et ta siht on jõudv, lihakseid arendada, ta teeb inimest osawaks, painduwaks, tihti ilujaks jne. Sport arendab kuid ka waimliselt. Ma arwan siin esimesel kohal, praktilist mõistust. Sport õpetab arusaama oma teha jõust ja awalbustest, õpetab tahterimist, arusaama ajast ja ümbrusest, arendab filmamõõtu ja orienteerimist elawas loobuses, õpetab praktiliselt mõtlema, kaswatab praktilist mõistust. Edasi mõtame tahtejõudu. Sgauris, kes sperilastega kokku puutunud ehk nende „mängu“ näinud, teab kui juurt pingutust, tahtejõudu tarwis on, et spordiwõistlusel wõistelda. Ponnakke tõkkes ette ehk tuleb üle kepi hüpata, igal pool tarwis tüsedat tahtejõudu, julgust ja mitte tagasi puiklemist. Ka räägitakse et sport tundeilma arendaks, sõprust kaswatab, kuid sellest ärme räägime, tema edendab kõrwalist osa spordis. Spordis wõetud laiemas mõttes wõiks näha mitmesuguseid arusid, kergetahtetika, raskeatleetika ja muud, igal arul oma iseäralbused, arendades kord rohkem praktilist mõistust, kord lihakseid, üldiselt tohes aga arendada enam-wähem kõike ilmalmainitud.

Eh! küll ta sport mitmeti arendab, ka waimliselt (praktil. mõistust, tahtejõudu), tuleks teda, kus meil waimliselt just koolides noorus areneb, füüsiliseks kaswatuseliseks abinõuks lugeda: esinewad ju sportlased oma wõistlustel oma

kehaga. Spordist, kui tarwilikust füüsilisest kaswatusabinõust, kehaga töötajate inimeste (nooruse) juures, ei tuleks muidugi rääkida, kuid koolides, kus mitte „loomulikult“ põllu peal tööd ei tehta, jääks sport füüsiliseks abinõuks. Misjalgune „sport“ aga? — wahest küsitakse kohe. Wastus — terve sport! Tervist on aga üli-raske defineerida, selgitada aga polnud ka nende ridade kirjutajal jeda meelesti praegugi teha, tahtis tema ainult üht wiimasel ajal noorjooks maad wõtnud liikumist (ma arwan skoutiismi), kuhu kawasje ka füüsilise arenemine käib, piirut walgustada, võrreldes sporti skoutiismiga. Mis on skoutiism? Heites pilku ajalooesse, leiame et skoutiism Inglis-Buuri sõja ajal, s. o. esimesel aastal XX aastajal tekkis, kus inglise ohwitser Baden-Powell poisiilesti sõjateenistusse wõttis (kergete tööde peale, nagu post j. n. e.) ja mida poisiid eeskujulikult käisid. Nii siis on skoutiism koidetud ajalooes sõjaga, kuid õige skoutiismi aate sai pärast sõda Baden-Powellilt poolt lootud, kes laste kaswatamist nende enese kätte tahtis anda. Suutsid poisiilested sõjas, kus nad ühes Sir Baden-Powelliga kindluses kiskepiiratud olid, oma kohustust hiilgamalt täita, arwas skoutiismi looja, siis juudawad nad jeda hästi teha ka rahuajal iseene kaswatusel alal, — ja nii sai loodud skoutiismi aade, põhimõte, mida jagab tänapäew iga meie noor skout. 1919. a. Peitseri pool itamaa eest surma saanud wõimlemise õpetaja Anton Dunapuu on Eesti skouti liikumise isa, kinas hiljuti tekinud Eesti rahwusliste skoutide jaoks ase-admiraal Joh. Pitkat tuleks lugeda. Waatleme nüüd seetõttu skoutiismi põhimõtteid, wõrdleme neid spordiga.

Füüsilise kasvatuse seisukohast lähneb skoutiismi mõte pisut spordist lahku. Skout tahab olla esmalt tõõmees: skout on kalamees, aednik, kingsepp jne. „Wäga tarwilik on, et igal skoutil aias üks peenar maad oleks“, loeme „käsi-raamatust“, skout ei ole spordimees spordi pärast, ta on diletant, asjaarmastaja rohkem,

mitte kunstnik kunsti pärast, muidugi ei põlga skout ka sporti, olamust jne. Lähme edasi. Skoutiism nagu sporti käsivatab praktilist mõistust, arendades arusaamist ajast ja ruumist, filmamõdotu, õpetades, mõtlema ja väljaarvama kergemaid geometrilisi ülesandeid maa peal. Skoutiism käsivatab edasi tahte jõudu. „Sinu tahtmine olgu kui pingule tõmmatud vibu“, loeme skoubi raamatust. Ka sõna „Ole valmis!“ ütleb isegi misjuguise tahte jõuga see inimene olemata peab, kes alati elule valmis tahab olla. Edasi, skoutiism käsivatab ja juurendab tunnete ilma, eetiltselt ja esteetiltselt. Skout armastab looma, kodumaa loodust, isamaad, austab kõrgesti oma emat (iga aasta 1 detsembril on skoutidel emade püha), näeb igas skoudis oma wenda, ei harjuta enesele fiske halbe moodusid (purjutamine, suitsetamine), on puhas teos ja sõnas.

Nii siis, — ei kujuta, nagu selgus, skoutiism enesest mitte mingisugust sporti „tooli“, ei ole ka kõidetud millegi militariismiga, ta on oma põhimõtte järele wõimalus noorusel ise ennast käsivataba, kohustades elule walmis olla. Wõrreldes spordiga arendab ta waimlitselt igat noort, annab palju kasulikkut inimese waimlitsel ismale, käsides omat lähemas näha oma wenda; — füüsilitselt seisukohast on ta ka meeldiwam, sest plüüab füüsilitselt tööd teha tööd pärast, mitte lõbu pärast, tuletab meelde rohkem, kui ükski muu sporti haru, mängiwat last fultsewa oja-tese kaldal... Spordist skoutiismile, waimlitsel ja füüsilitsel tööle, kuni kord jõuame lapsespõlwe ilm süüta mängule!..

Sportlatsed!.. terwitage omi nooremaid wendi — skoute!

Tartu, 24. X. 1921. Dr. G. Jürgeuson.

Wõistlus|spordi, olulitselst wäärtselst.

Dr. med. Martin Brustmanni järel G. E.

Tõltija märkus: Wiimasel ajal on Eesti spordile mitmesuguseid terwishoidlikka nõudeid ülesseatud, sporti tema praegusel kujul hulkamõistetud ja muutus soowitatud, kas spordi-töö, wõi spordi-mängu näol, nagu eelminegi kirjutus. Wõistlusspordi kaitseks ja näitaks, kuidas wäljamaal sporti hinnatakse, on täesolew kirjutus tõlgitud, selle autor parem sporditeadlane Saffamaal ja ise kirjlit sportlane, kes praegugi 35 aastajelt „old-boy'de“ rihmas ei teelbu wõistlemast. Tõltija.

Sport on lõõlfõnaks saanud, mis nii kui hull teisigi, tihti tarwitatawaid, wähelele arusaadaw, kuid õnnelks, enam ja enam poolehoidu leiab. Sport on meil wiimase aastakümne jooksul filmapaistwale kohale tõusnud jeltskondlitsel elus, kusjuures iseäralist tõusu ja hoogu ta omas just pe-le sõda, mis näitab, et ta mingile tekkind waja dusele wastab.

Sport on midagi, mis meie harjund oleme koglide igand mõõdupuuga kehaharjutusteks nimetama, mis küll täitsa jellele tege wuswornile ei wasta. Kui suur on hingelitsel ja kehaliitse jõe juurbewool n.n. kehaharjutuste läbi, ei ole kaalutaw ega mõõdetaw, kuid see ei olegi tähtis neile, kes seda iilikselt läbielanud on. Kes waimu ja hinge kui aj-funktsioonisid hindab ja jellel alusel aju teistele kehaosodele wastukaalu ei jea, mõistab sõna kehaharjutused, kui terve inimeha tege wuswoorni wäljendust, mis mingi elukutse wõi materjaalsete huwidega otsekohe seotud ei ole, waid enesekaitsetungist wõrjub, mille tagajärjena teguja wastupanekujõud wõitluses olemasolu

est awalub. Protoplaasmas, orgaanilitsel elu algallikas, peitub tege wusihha, mis temast wõrjunud keha wirgutab walitub, kuid materjaalset tähtsusetat tege wusele. Kehaharjutuste algkujul on mäng. Wähelele kutsikat, kes jaba tagaajades wäimuseni pöörleb, wõi last, kes ümisesel unistujeni mängib, ei teki kahtlust nende looduslikku tege wusihasse.

Jga instinkt karistab oma rahulolematust rõhutub meeleoluga ja tajub wastupidist — elurõõmuga, milleks nukrameelsus wiitajat ja rõõm mängiwat olemust tõenduseks wõib tuua.

Kuidas on aga lugu spordiga? Restwusjooksja, kes wäritama jooksu lõrul wõidu saawutamiseks wiimjed jõud rakendab, ei paku rõõntsameelse inimese ilmet, niijama näib potser, kes tugewast lõõgisti pörandale waijatud, tõendawat kõiki muud, kui elurõõmsust.

Milles seisab siis spordi külgetõmbawuswõim? Kes jelles selgusele joomib jõuda, hoidku end inimesi küsimast, sest rääkimisõstus ja mälu, kui wähe nad inimeht loomast eraldawad, meelitawad teda piiramata wõitjimis-tele ja kuritarwitustele. Õhides loomade juures spordifarnaseid ilmumusi, leiame neid küluses, kui spordi mõistet õieti käsitada. Sport on wõistlus mingis kehaliitus tege wuses, enamasti mehelikkude indiwiidide wähele, teatud rassist, tugewate ja nõrkade määramisels. See kehaharjutusworn, wõistluses enesefarnastega, tuleb ette ainult juguwalmis eas, ühenduses jugalitsel küpsusega ja ulatab ka inimese juures sellest waewalt üle.

Mesilaste pulmalennud on puhtspordilised võidulennud isamesilastele, kuhujuures võiduhind, kuningana, filmapilk lõpuhil omandatakse, niisama pötrade võitlused jooksuajal, mis sarvedega püstlemisel, nii kui spordigi juures, vahel õnnetult, tiigi surmaga lõpevad. Tõdemängud ei ole muud, kui võistlused jookkus, hüppes ja laulus: hädaohtlikude mõteteni ei ulata.

Gourmont omas „Armastuse füüsikas“ toob hulga näitusi loomade armastusajajärgul etetulevaid võistlust, mil nõrkade sugutamismõimaluste talistamine ja sugutamismäärilise kehaliikluse tubliduse määramine eesmärgiks on, kui loomade juures võistlused meesinduvõidude juures ainult sugutamisejärgul ette tulevad ja muudu täielik rahu valitseb, ei ole inimlik võistlusport nii kindlasti mingi perioodiga seotud, sest et inimesel armastusvõimalused palju suuremal määral efinewad, kaigi sport oma tühedamad, waimustatumad kandjad wanuselt leiab, mis sugulisel õitseajal.

Sellel on võistlusport erootiline juur ülesleitud, ja lõhklejad, kes kartusest spordi võimalike kahjute ja liialduste eest võistlust- ja saawutustuhinas, etteheiteid teenud, peawad ometigi tunnistama, et individuaal hügieeniline plüüd, mis ka nõrku kaitseb, tagasiastunud on, maad andes raskihügieenilise tungile — suguwalmis mehepõlme, tagasiwaatamata mõnede nõrgemate wigastuste peale, kõrgemale kehaliiklusele, waimlisele ja hingelisele tõusele wirgutada. Gros ja Alpharodita, mitte Hygiea ja Asklepios, on võistlusportide esiwanemad!

Waradel greeklastel oli gümnaastika ilma võistluseta, kuid agonistika võistlusel. Gümnaastika oli võimaldud kõigile, waatamata sugu ja wanuse peale, ning määratud hügieenilise

seks otstarbeks; agonistika sellewastu oli meeste-sugu ainupärandsus ja tihti olid suuremad võistlused naissoost pealtwaatajate keelatud.

Meie päiwil ei ole võistlusport erootiline alus mitmesugustel põhjustel filmatorilaw. Ühelt poolt lubawad spordi läbi ellukutsutud mehelikud omadused, nagu julgus, jõud, wäldus, wastupidawus ja o'awus oma ergutusmõju mugawamalt wahetada rätsepafunsi, kelmise ja pakatava rahapungaga, teise poolt on mõjuvad härrad, kes sportilise liikumise eesotsas seisawad, meelega või kogemata spordi erootilise walimisprintsiibi tähelepanemata jätnud.

Õnneks ei ole aga walmis mehesugu, kes erootilise rõhumise all seisab, instinktiliselt muudugi, end võistlusportist hügieeniliste ja moraaliliste kolitustega wõrutada lastnud, plugi, et ainult wähesed selle teadmisega spordile anduwad, et nende walmisolek pingutustele, waewale ja hädaohtule terwishoidlikust tagamõttest tingit on. Wõimas tung spordi järele on kõigile mõistetaw, kes võistluse pealtwaatajaina tusta on tunnud, end võistlusele paigale soowides, kui ka neile, kes oma jõu kõrgemal pingutusel ülimalt elamisrõõmu ja võidu joowastust tunda on saanud.

Sport teeb oma poolehoidjaid aimamata jõu- ja piiswustunde rõõmudega, kaunistab ja ülendab nende elu ja rikastab maitsemismõimalusi, ka omast alast wäljaspool, arendades ja peenendades nende tundeilma ja suurendades kõige orgaane tugewus- ja wastupidawuswõimet. Sport karistab oma wastaseid kadeda wõimetustundega võistluses au pärast ja kartusega, Grosse walikul äratõugatud olla.

Sport on, lühidalt, maitsemisiga, wõrjuw erootilisest alusest.

Üleilmilised maadluswõistlused Helsingis 5—8 nowembrini j. a.

Wõõdas on sõda oma koleduste, metjute firemõlludega. Silutakse, taandatakse sõja haawu ja auke, wärste kamar on kaswand üle kalmude ja matnud tema mälestused. Zälle tärtawad inimkonnas ihad ilu järele, kehaliise, hingelise uueksünni järele, uute wast ülesäet tähiste walgujel. Rõhward. Jirutawad üksteisele sõbraliikult käe, rakenduwad ühistest sihtide saawutamiseks, parema, ülsama tulewiku loomiseks, loiduse, tuimuse, wäsimuse kalgumürakate paigalt weeretamiseks, kangutamiseks. Koondub kõikide huwi keha, selle waewatud, kurnatud kehtakele külge, kus tursumud jooned ja paisund süda, waewajelt werd lõhwerdades, ning wä-

hind mälu. Seatakse üles ta esimeste koidiku kiirte walgujel ja wõrreldakse olnud aegade maalit ja kiwistet mälestustega, muuseumidest ülestuhnit, ning leitakse puudusi palju, palju. Mutakse õhinal puuduste parandamisele, wõisteldes tegudele ergutades, harjutades keha wastu lugupidamisest äratades.

* * *

Skandinaawia rahwad on sõdade läbi kõige wähem kannatada saanud, on võimalus olnud kogu aeg kultuuriliselt tööd teha katkestamata, areneda peatamata. Seeranis on see filmapaistew spordis, kus nad ilmas esimehele kohale on tõusnud, millele nad ju warengi küll

pretendeerijid. Raaluvad on siin muidugi ka rasfilised omadused, wiadus, südidus. Soome kes ju enne ilmaõõda maadluses esimesele kohale äkitselt kerkis, on saanud sel alal täielikuks kuningaks teiste ilmarahwaste üle, wiinud maadlustehnika arwamata kõrgusele, nii et maadlus oma ehtalgselt puhtjõulijelt aluselt on nihkunud tehnilisele, selge mõistuse pööras-

J. Smeds

Atleediklubi esimees, üleilmliste maadluswõistluste peatorraldaja.

tele kombinatsioonidele, walgufiirusel edasiantawatele sõnakuulelikkudele wõimjatele lihastele.

* * *

5 — 8 oktoobrini j. a. korraldas Helsingi Atleediklubi, kes parem raskjõustiku selts Soomes, oma 30-aastase juubeli puhul üleilmlikud maadluswõistlused, kuhu wõistlejateks soomlastele, olid ilmunud rootslased, daanlased, hollandlased, prantslased, lätlased ja eestlased. Teadmata põhjustel jäid ilmunud ülesantud ungarlased. Üldine wõistlejate arw oli 69.

Tutwustamijeks toon warem peetud üleilmiste maadluswõistluste wõitjad rootsi „Idrottsbladet'i“ järel:

1904 a. Wiin.

Rasketaal: B. Arnold, Austria.
Kergetaal: S. Ahlqvist, Daani.

1905 a. Berliin.

Rasketaal: S. M. Jensen, Daani.
Kergetaal: A. Hein, Saksa.
Kergetaal: I. Schibilski, Saksa.

1905 a. Duisburg.

Rasketaal: W. Weckmann, Soome.
Kergetaal: W. Diesner, Saksa.
Kergetaal: I. Eckert, Saksa.

1906 a. Ateena.

(Olympia mängud)

Rasketaal: S. M. Jensen, Daani, H. Baar, Austria; M. Dubois, Belgia.

Kergetaal: W. Weckmann, Soome; R. Lindmayer, Austria; R. Behrens, Daani.

Kergetaal: Wälz Austria; E. Carlsson, Daani; F. Holubay, Ungari.

1907 a. Frankfurt M/ä.

Rasketaal: H. Egeberg, Daani.

Kergetaal: H. Christensen, Daani.

Kergetaal: C. Hebler, Saksa.

1908 a. Wiin.

Rasketaal: H. Egeberg, Daani.

Kergetaal: R. Durrii, Austria, A. Doturcheck, Austria; H. Christenien, Daani.

1908 a. London.

(Olympia mängud)

Rasketaal: R. Weiß, Ungari; A. Petroff, Wene; S. M. Jensen, Daani.

Poolrasketaal: W. Weckmann, Soome; J. Saarela, Soome; S. M. Jensen, Daani.

Kergetaal: F. Martensjon, Rootsi; M. Andersson, Rootsi; A. Anderien, Daani.

Kergetaal: C. Porro, Itaalia; R. Orloff; Wene, A. Linden, Soome (samanimelise wõtte looja).

1909 a. Wiin.

Rasketaal: P. Schmidt, Austria; H. Egeberg, Daani.

Kergetaal: A. Doturcheck, Austria.

1910 a. Düsseldorf.

Rasketaal: F. Sperling, Saksa; Biren, Saksa; S. M. Jensen, Daani.

Kergetaal: H. Buchholz, Saksa, Rärcher, Saksa; H. Christenien, Daani.

Kergetaal: F. Utroggen, Saksa.

1911 a. Helsingi.

Rasketaal: J. Saarela, Soome; A. Lindfors, sama, A. Järwinen, sama.

Poolrasketaal: A. Ahlgren, Rootsi; A. Aikainen, Soome; A. Lumme, Soome.

Kergetaal: G. Wäre, Soome; T. Tirkkonen, sama; A. Salonen, sama.

Kergetaal: R. Tuominen, Soome; G. Malmström, Rootsi; P. Tirkkonen, Soome.

Sulgtaal: A. Hywönen, Soome; H. Parikka, sama; W. Lehmuwirta, sama.

1911 a. Berliin.

Rasketaal: A. Järwinen, Soome; A. Lehmann, Saksa; A. Ahlgren, Rootsi.

Poolrasketaal: Paulini, Saksa; H. Christensen, Da ni; Wirrer, Saksa.

Kergetaal: Frank, Rootsi, Schulz, Saksa; Leidlik, Saksa.

Kergetaal: Rodel, Saksa.

1912 a. Stockholm.
(Olümpia mängud)

Rasketeaal: J. Saarela, Soome; J. Olin, Soome; S. M. Jensen, Daani.

Poolrasketeaal: A. Ahlgren, Rootsi; J. Böhling, Soome; B. Warga, Ungari.

Resketeaal: E. Johanson, Rootsi; M. Klein, Eesti (selajal Wene); A. Asikainen, Soome.

Kergeeteaal: E. Wäre, Soome; G. Malmström, Rootsi; E. Matthiasson, Rootsi.

Sulgeteaal: K. Koskela, Soome; G. Gerstaecker, Saksa; D. Lajunen, Soome.

1913 a. Breslau.

Rasketeaal: A. Ahlgren, Rootsi; J. Nezer, Saksa; Hertel, Saksa.

Poolrasketeaal: E. Nilsson, Rootsi; Trestler, Austria; Hallik, Böömi.

Resketeaal: Baumann, Wene (eestlane); E. Fäldström, Rootsi; Stieff, Saksa.

Kergeeteaal: Hegenwald, Saksa.

1914 — 1919 a. võistlusi ei peetud.

1920 a. Antwerpen.

(Olümpia mängud)

Rasketeaal: A. Lindfors, Soome; P. Hansen, Daani; M. Nieminen, Soome.

Poolrasketeaal: E. Johanson, Rootsi; E. Rosenquist, Soome; J. Erikien, Daani.

Resketeaal: E. Westergren, Rootsi; Arthur Lindfors, Soome; M. Perttilä, Soome.

Kergeeteaal: E. Wäre, Soome; L. Tamminen, Soome; J. Andersen, Norra.

Sulgeteaal: D. Friman, Soome; K. Rählönen, Soome; F. Swensson, Rootsi.

Eesti maadlejad oli võistlustel 11, nendest määratud liidu poolt: kõrbesaalu Wollrat, sulgeteaal Piltsepp ja Ruusnets (viimane oli ebatindla harjutuse tõttu oma normist raskem ja kukkus kergesse kaalu, mis võistlejale andeksandmata lohus on), kergeeteалу Hermann ja Raajib, kesketeалу Steinberg, Ternesstin ja Müller, poolrasketeалу Peterjon ja Aruusenberg, rasketeалу Ruff.

Wõistlejatest oli Hermann ju kümne aasta eest sama seltsi poolt korraldatud esivõistlustest osa võtnud, kus ta kerges kaalus kuwenda koha omandas. Resketeалу omandas siis ka eestlane Kaplur viienda koha. Selmine on sõjalaude tõttu pidanud 8 aastat harjutustest eemal olema, kuna järgmine elukutseliseks on läinud ja Somdeepiasse kadunud.

Eesti maadlejad ei läinud Soome muidugi suurte võidulootustega, õigemini oli see reis, milleks ta juur osawõtjate arm, õpereisina mõeldud. Näha ja õppida, et siis kojutulles saadud kogemuste najal, sübil ebasiharjutada, et maadluse täienend tehnikat omandades, uuesti Eesti jellele aulohale tõsta, millel ta, Hackenschmidti, Zurichi ja Ubergi aegu oli!

Rõigepuurem osawõtjate arm oli kesketeалу, jelles „tulbes kesketeалу“, kus minu armates kõige täielikumad maadlejad on, kus tasakaalus on jõud ja tehnika, kuna allpool — rasketes kaaludes jõu ja ülalpool — kergetes kaaludes tehnika ainuvalisus on.

Peatame üksikute huvitavate kohtade juures.

Kõrbesaalu olid kõwemad mehed soomlased Ikonen ja Mäkinen, kelle maadlust suure põnemusega oodati. On ju mõlemid teatud kuulijused maadlusalal ja wilunud tehnikamehed,

Friman tões.

kellel raske üksteist millegiga ületrumbata. Algawad mehed üsna rahulikult ja ettevaatlikult. Piltamõdda areneb võistlus elawamaks, piilitakse oma spetsiaalwõtetega wastast wõita, kuid neile on filmapiiksel walmis wastuwõte. Neg wenib ju kümne minutini, mehed lähewad julgemaks, lõendades ajuda enam ägedamalt pealetungimisese, kui torraga Mäkinen Ikoje kuuljast walgufarnasest „nupurwõttest“ seljaki prantjatab ja publikumi applodismentide tõu lahti pääseb. Teised kolm võistlejat olid enam-wähem ühejõulised, kelledest Mustonen ju 47 aastane.

Sulgeteалу oli kuulus Anttila, kes Antwerpeni Olümpia mängudel wabawõistluses esimesele kohale tuli ja muidu harilikult ilka kerges kaalus on maadlnud. Wõib julgesti öelda, et tema järgmine oli eestlane Piltsepp, kellega tal ühejõuline maadlus oli, kui kes teisest kohast kohtunikude erapoolikuse tõttu ilma jäi.

Head olid ka teised soomlased nagu Toiwola, Sohlo, Rangas, kes peale kaalumispäewa kaugele üle julekaalu normi käisid ja ühekorde kaalumismetodi ebaohjast näitasid. Seesama on ka teiste kaalude kohta maksew. Hollandlased ja prantslased ei suutnud mingit vastupanekut soomlastele näidata.

Kergekaalus oli nobe wõitma Friman, soomlaste „moadlusiniener“, keda küll tehniliselt kõige täielikumatsi ilal nähtud maadlejatest wõib pidada. On midagi wõlumat selles mõdukas-aeglasel sümmissel, kiirel heites, millega Friman oma wastaseid üllatab. Loomaliku kawalust, kiiret otustamist, arusaamist, inimkeha ja liigutuste peenet tundmist. Teised paljusid harilikke maadleja tüüpe, kes enam-wähem rohkem arenend, julgem, kärmem. Meie mehed olid siin wõrdlemisi kaunis nõrgad ja kastasid, olgugi et Frimannil kaasikuga sillas lord õige kardetaw moment oli.

Keskkaal oli nagu ju öeldud kõige arwurikkam, mille tõttu ka wõistlus kõige kõwem. Üheski kaalus ei olnud soomlastel nii ühetasulisi häid mehi nagu siin: Tamminen, Perttälä, Wickström, Westerlund ja teised. Wõõrastel oli siin wähe lootust auhinna peale tulla. Siiski olid siin meie mehed Steinberg ja Ternestin head, kes ühtegi kaotust ei taanud. Võruwõistlusest jäid ainult õnnetu loojinumbril tõttu wälja, kuna nendest nõrgem mees, soomlane Jofela, auhinnale tuli.

Poolraskekaalus murdis soomlane Rosenquist armutatalt mehi seljalt. Meie Peterson pidas tolle siiski 20 min. püsti vastu. Mehel ei olnud jällegi õnne, tema poolt wõidetud hollandlane Muijs pääsis kolmandale auhinnale. Kruusenberg ei suutnud midagi teha, olgugi et tal paremad wõimalused olid kui Petersonil.

Raskekaalus olid kõik üheharnased jõukarud, wäljaarwatud Kull kes üh's kaal kõrgemole oleks pidand kuuluma. Murdis maha üksteist puhra jõuga. Kull läks torda wõita kuulust hollandlast Sinti ja põhjamaade meistrit Niemist kes teisele auhinnale tuli, kuid jäi ootamata kaotused daanlaselt Larienilt ja soomlaselt Pohjolalt, millega wiieendale kohale kukkus.

Meüldiselt olid kõige huwitawamad wõistlused, kus Frimann, Jkonen ja Tamminen oma meisterliku tehnikat näitasid ja ka paarid kus soomlased mõne muu rahwuse esitajaga kokku puutusid. Soomlaste oma ühetasusel jõukatsumised ei olnud weetlewad.

Auhinde said:

Kärbeskaalus: 1. Jkonen, Soome. 2. Mäkinen, Soome, 3. Mustonen, Soome, 4. Wollrat, Eesti, 5. Wälina, Rootsi.

Sulgkaalus: 1. Anttila, Soome, 2. Toiwola, Soome, 3. Malmberg, Rootsi, 4. Pütsepp, Eesti, 5. Rangas, Soome.

Kergekaalus: 1. Friman, Soome, 2. Kone, Läti, 3. Jäwälko, Soome, 4. K. Westerlund, Soome, 5. Doll, H. Landi.

Keskkaalus: 1. Tamminen, Soome, 2. Wickström, Soome, 3. G. Westerlund, Soome, 4. Juvonen, Soome, 5. Jofela Soome.

Poolraskekaalus: 1. Rosenquist, Soome, 2. Swensson, Rootsi, 3. Muijs, Hollandi, 4. Wälsten, Soome, 5. Gallen, Soome.

Raskekaalus: 1. Salila, Soome, 2. Nieminen, Soome, 3. Larjen, Daani, 4. Pohjola, Soome, 5. Kull, Eesti.

Kiitide wahel jagunesid wõidud:

1. Soome 66 punkti, 2. Rootsi, 8 punkti, 3. Eesti, 5 punkti, 4. Hollandi, 4 punkti, 5. Läti, 4 punkti, 6. Daani, 3 punkti, 7. Prantsus, 0 punkti.

Waadeldes eestlaste tagajärgi wõib nendega rahule jääda, olgugi et mõned mehed parema koha wäärt oleks olnud. On ei olnud seekord eestlastega nähtawasti peri, kuid näidatud wõistluse ja jõud lubawad oletada, et tehnilisel täienemisel eestlased järgmisel korral soomlaste ja rootslaste käest mitmed wõidud ära kühwad. Ilma seljakaotuseta jäid meil seekord kolm tüsedat meest: Steinberg, Ternestin ja Peterson. Järgmisel korral peaks meeste kaaludega ka teatud muudatus ette wõtma. Nii peaks Pütsepp kindlasti kärbeskaalu, Hermann, Kaasik wõi Puks sulgkaalu ja Kull poolraskesse kaalu kuuluma. Oli seekord ka ehitus, et mitmed wanemad wõistlejad nagu Puks ja teised saatmata jäiwad, kuna saadeti nooremad kellel kord juhuslikult õnnestand kedagi wõita. Puks näitusest on soomlase Huuppoiega pooleli maadeldud, kuna Helsingis see meie kergekaalu mehi mängides löi. Õppimise otstarbega on sellekorde meeste walik wist küll wabandataw, kuid järgmine kord peab meelepidama, et üldisemad wõistlused ilgagi õppimislawaks ei ole ja rohkem tähelepanu meeste waliku ja jaotuse peale panema.

H. T.

Jalgpallimängu taktika.

„Eesti Spordilehele“ kirjutanud Eino Soinio*)

1. Wärawawahi mäng.

Wärawahi mängust on mitmel pool mitmesuguseid arwamisi awaldud. On ühte män-

gumii kudetud, teist laidetud. On finitud, et nobedalt liikuma, terawa tähelepanemisega ja kaitsjate mängu hõlbustawa wärawawahi

*) G. S. on üks parematest Soome jalgpalli asjatundjatest ja liidu komando mängija.

Grupp maadlejaid

Nende hulgas: püstireas — Friman (teine wafakult), Rosenquift (kolmas), Larsen (neljas), Mäkinen (äärmine). Istumas — Tamminen (teine wafakult).

mäng on palju otstarbekohasem, kui pifameelise, hoopeseotawa ja ühel paigal seiswa oma. Mül on wõimalik olnud wiimaste Olümpia mängude „suurwärawawahtide“ mängu lähemalt tähele panua. Olen lugenud palju arwustusi nende mängu üle ja olen tulnud sellele otsusele, et inglane Coleman lootis oma tähelepanemise ja otjustomiswõime päale, ita-lane Champelli oma rahulikkuse ja palli kinnipüüdmise kunsti päale, hispaanlaste kuulus Zamora oma eht lõunamaaliku waimustuse ja töötamishimu päale, belglane de Die arwas jälle, et ta kõige paremaid tagajärgi saawutab hää paiqutusostuluga ja haruldajate nobedulega. Misjulgust mänguwiisi peame, neid pallipüüdmise meistreid arwustades, kõige paremaks lugema?

Nende ridade kirjutaja julgeb ühes tuntud inglise jalgpallimängu arwustaja mr. William Crokenig'a abuda sellele seisukohale, et see wärawakaitsemiswiis, millega inglane Coleman oma wärawat kaitses, on tingimata kõige parem. Kas meie aga ei peaks ka tunnistama seda wärawawahti, kes filmapildifelt otjustab mis teha, kui kõwasti wärawa kal-

lale kiputakse? Kui ta juhatusel ootamata kargob kaitstjate jekka ja mängib wäikest kaitseja mängu? Aastal 1920 Rootsi-Soome wahelises jalgpallimängu wõistluses Stockholmis mängis Rootsi wärawawaht Zander jarnast mängu hülgaralt. Mäletan elawalt, kuidas Zander kangelaselikult wärawa päästis. Soomlane Österholm pääsis õnnelikult juhuse tõttu Rootsi kaitstjate liinist läbi. Lahtine wäraw oli ees! Ja mis tegi Zander? Kui jänes tormas ta piisteste hüpetega Österholmile wärawa, ja ootas, millal see natute kõwema löögi teeb. Silmapilk tuli — tiigri kombel kargas J. D.'i kollale, wõttis palli ja päästis wärawa. Olen näinud, kuidas inglane Brebner wärawa ülemisest nurgast palli finni püüdis, kuidas daanlane Sofus Hansen meisterlikult sülliga igasuguseid hoope vastu wõttis ja kuidas soomlane Tammiwalo oma kuulsaid rusikaid tarwitas — kuid ei ole kunagi näinud jarnast wärawakaitsemist, nagu seda ülemalnimetud wõistluses Zander tegi. Sarnast mänguwiisi peab muidugi ka tingimata tunnistama, kuigi ta wäga riskeeriw ja kõige suuremat osawust nõuab.

Tähtis on see, et iga wärawa waht oma mänguwiisi wiimase wõimaluseni wälja arendab. Siiski pean siiski, nagu öeldud „ra-

hulikku" mängu kindlamaks ja tagajärjetoomamaks.

Pääsi—igakuks harjutagu oma annete järele!

Pliatsijoonistused jalgpalli eliwõistlustest.

Õhus hõljusid suured lubamised, ähwardused. Ajalehis seisid surmatuulutused, üleskutted wõistluseks elu ja surma peale. Kruuwiti publikumi närwisid pingule. Walmistati piprawestifid, osteti wilefid, pasunaid, trummifid ja muud kääriaste. Ei saadud mitu ööd enne wõistlust magada. Harjutati foorilaulusid: „gurra, gurra, wurra, wurra jne." Traineeriti, masseeriti, higistati sauna leilis ja karastati külma duschi all.

Kuid algasid wõistlused õige taja ja targu, nii kui mõne strateegilise kawalusega — B rühmaga. Lasti pealtwaatajaid weel närwisid pingutada. Kuid ei suutnud paljud neid paremaid mängusid ära oodata, rühtifid aga tohe platfile, waewalt ajalehest kuulutusi märgates, et seisid sabad piletilaua taga ja lõendasid röömust nägu putkaeidel wärawas, õuntewirna ja pudelihunitu wahel.

Lärmi ja põrgut oli plats täis.

Õstus weel musttuhat inimest furnuaia mäel, tallates maataja sada seitsekümne wiis hauda, murdes pooleks teist niipalju riste ja hulk puuofsi, paremat istumiskohta walides. Ka haigemajas oli haigete arv harufordselt suureks tõusnud, täites kogu mäekallatu, wahel ka üle aia warisedes.

Ja maeti furnuidki elagu hüüete ja pöörase hulgu misse, ragina, käärina saatel, millest waewalt läbi kostsid koraali kahwatud helid...

Kõige pöörafem oli aga korraldajatel ja wastawal ülemwõimul jaht wahekohtunikkude järele, see tähendab, isikute järele, kes teadsid oma hinge peal pattu olewat jalgrallimäärusi lugend olla wõi helbi teiste poolt seda teinud olewat. Ei läinud sarnasel mehiksel lorda jalga lasta, siis oli ta määratud mängul publikumt pillelauaks, mängijate wihaaluseks, liitluses kahwatult ja warisedes, nina all wirtendawate jalgade wahel, pigistades lõgite waid hambaid kramplitult wile külge, et seda mitte nuuskudes kurku neelata. Ja pärast laimafid weel ajalehed kogu tema suguselisi ära, tuues päewawalgele kõik mustused kolmandast, neljandast põlwest jaadid.

Ajalehepoistel, spordireporteritel, oli paljn materjaali, et lehed ei suutnud ära mahutada. Poisi aga õppifid lõpu poole ka tundma, mis need araneetud „apsaidid" ja „audid" tähendawad. Galkafid pikapeale ka mängu sijustki aru saama, ei ülistanud enam lööke, mis furnuaid, haualistujaile, wõi solgitraawi, plangu

peal käärtewate poisijõumide röömuks anti. Ainult „spordilehe" arwustaja, woene mehikene, ei saanud omi waateid kustil awaldada, sest et leht nii harwa ilmub ja kui ilmunise aeg kätte jõudis, siis olid juba waated peast waheajal ära lennanud. Läti raudteel logistades ja Poola pinnasse kuuliga aulufid tofides...

Lugu lähemast minewikust.

„Tarapita" energiline pealetungimine.

Goalide poolest just mängud rikkad ei olnud, sihiti enam wastase sääreluid ja „sihwerplate", kui wärawapuid. Mitu lorda olid mängud ifegi nii lehwad goalide poolest, et neid tuli korrata lasta. Kuid erapooletult otustades, polegi neid wärawaid nii kerge treshwata, pall on ümmargune ja weereb imetikiresti, lipjatab jala pealt ära, kuna filmade ees kõik mustaks löök, kõhtu saadud jalahoo bift ja kõrwatrummid lõhkwad seltsimeeste ergutushelidel. Sulud filmad, löök ja kujuk. Meelemärtusele tulles näed, et wastaspoole mehed sulle keelt näitawad ja palli rohuaiast wõi solgitraawist wistitakse...

Keda küll Tallinna „spord:ilm" näha ei saanud! Suuremeelset tartlast, kes oma ille-

kaalu aimates üheksa mehega mängima tulid. Südisid pärnulasi, kes mängisid kõrgetel kontsadel ja „tankidega“, et kostis ainult jääreluultlöbin, kui mõni pöörane passihaa klaveril ja pallist möödaantud löögi wuhiseid kui wigane harmooniku lööts. Üliõpilasi, kes ei kartnud peadega mudast palli pufkides, mitmel femestril waewaga omandatud tarkust wälja togida, nende „plastilist“ wärawawahiti, kes lihtsaid lööke lasi käed puusas wahel wärawasse lipatada, kuid karistuslöögid ikka oma laia rinna ja wõimjate kättega wastu wõttis, palli siis, kõrgelt allariputades, jalamürataga keset wälja saatis. „Eürinooplasi“, kes ühe-teistkümmene mehega wärawat kaitsesid ja hirmus kurjad olid wärawahi peale, kui see palli lasi wõrku karata. Digeuiklitta „wõitlejaid“, kes fippusid Jalgpalli Klubi koolitama. See oli tõesti ülewaatlik paraad meie jalgpallist, finise-, punase-, musta-, roheline triibuline loju mehi...

Ah ja, pidin kõige tähtsamad mehed hoopis wälja nuustama, meie Tallinna omad. No küll olid need ikka mehed! Aga mis ma

neist ikka mõistan öelda, ajalehed on sellest juba ammu kirjutanud, — misjuguise ja'aga keegi wärawa pihta löi, mitmendal minutil, kuhu pall kukkus jne. Ületrumbata fiin milligiga on raske. Wastupidi kõigi ajalehemeeeste ootustele ei tulnud lehtedesse ühtegi surmasõnumit, nii kaugele weel löömingud ei ulatanud. Minult aukohtudest on kuulda „tuluaarides“, aga mis see „au“ jalgpallimehe pakku nahale ikka teeb.

Ka wahekohtunikka on ajalehed juba arwustanud, nende tähtsamaid omadusi, isikualise heameelega kuidas nad riides (baadesärkiss näituseks), kuidas wäljal liiguvad jne.

Tähtsam soow oleks mul weel korraldajatele, et nad järgmisel korral politseinikka mäele ei kaupleks, segawad teised mitu korda waatamist, kord lahkuda paludes, kord waatamisrõõmus naerma pahwatades, mind täis aewastasid ja ta, et surnuaiawaht aeda pääsemisel altkäemaksu ei wõtaks.

Nagemiseni siis tunni tulewa aastani.

Rusti kes üle plangu waatas.

Poksiwõistlused Helsingis.

(Ruumi puudusel wiibind)

1. okt. j. a. Helsingis korraldatud poksiwõistlused näitasid eestlaste selget ülekaalu, mis isikuaranis meie meeste löögi tugewuses, pealtrangimisjulguses ja orienteerimises ilmsiks tuli. Wõistlust juhtis ikka eestlane, kuna soomlane ainult juhust waritjes ühe ehk teise löögi andmiseks. Tähendame ka „knock-out'e" ja „knock-down'e", mille all kannatafid soomlased ja mida ei olnud sugugi eestlaste pool. Matšid iseenesest ei olnud siurikkad, ehk õieti oli sihitud, mingi probleemide kahtamise mõttes — kõik matšid kandsid puhtiporilist ilmet ja olid jõu, wastupidamise ja waleduse wõistluseks. Matšid näitasid meile suuri puudufti löötkide juhtimises wastasele ja walwamises, misjuguiste kormaldamiseks juba samme on astutud. Pandi weel tähele löögi suurendamise wõimalust 2—3 korda.

Soomes pokserid pakuwad materjaali, mis ei ole halwem kui Eesti oma, kuid nende tööd arwustades peab ütleva, et neile poksi tõksemast küljest wähe aimu on ja kõik nende kool tugeb sellel, et enam kawalust ja harjumust omandada wastase tähepanu petmiseks, et talle siis rusikaga pähe tõugata. Siht on selgusetu — tema saawutamisiwõimalused kaalumata. Suurem puudus Soomes pokseritel on teadmatuus, et poksi ei ole „puhas sport“, waid on enam laialdasem ilmuuus, tuntud wõitluse kujul.

Et meie töö oleks wiljakam, peame meie temasie mõttega rohlem süwenema, nimelt, tema probleemidesse mitte seisma jääma rusikate shongleerimissojawusele — pöörame selle peale oma Soome sõprade erilist tähepanu.

Olud matšidid wõime nimetada „katsematšideks“, mille tõttu ei peeta wõitjate ja kaotajate juures, sest neid oli mõlemil pool, niisasti meie kui ka Soome, ja olid juhustlikud wõitluse selgimata pöörises. Muudugi peame meie kohtunikude otjusi appelleerimatusdeks, kuid kohtunikud on wist ise ka sel arwamisel, et wõitlejate üle oli wõimata otsustada wõitluse segasuse tõttu, kus igailks toimis omaette wastast tähepanemata, s. o. raske oli roundis üht operatsiooni teisest eraldada. Zuhatus, et ühe operatsiooni lõpu asemel sattus teise operatsiooni algus, mille juures wõitlejad wäga ruttasid ja nende järel ei jõudnud tähepanu ega mälu. Niisuguses olukorras ei saa kindlaks määrata tõelisku, kawatsetut lööki juhustlikkuste segust — kuid punkte peab andma ainult tõelikkude löötkide eest, mitte juhustlikkude müksude ja wõitlustäigule tähtsujeta awantüüride eest.

Loodame lähemas tulewikus korraldada uusi matšie Tallinnas Soome pokseritega.

Üleilmilised tõstewõistlused Tallinnas!

Olgem valmis!

Ju aasta päewad, peale Antwerpeni Olümpiaadilt saadud kogemuste, on meie raskeportlaste peret ergutanud mõte, korraldada Eestis üleilmilisi tõstewõistlusi. Müüd on see soow täide läinud: üleilmiliste maadluswõistluste puhul Helsingis ära peetud kongress on otustanud tõstewõistluste korraldamist Eestile lubada.

Antwerpeni Olümpiaad näitas, et meie mehed sel alal ilmas ühed parematest on, sest Eesti omandas kolme osawõtjaga ühe esimese ja ühe teise koha, kuna julgesti võib öelda — oleks Eesti osawõtjate arv juurem olnud, oleks Eestile veel rohkem mõitust tulnud. Lisan selle tõenduseks ka Antwerpeni tõstewõistluste tabeli:

Mitt. auhinna	Wõistleja nimi	Edustaraw rtiif	Keha kaal	ilhe täega rebi-mine	ilhe täega tõu-tamine	Kahe täega tõu-tamine	Sum-ma.
				Wt	Wt	Wt	Wt
1.	F. De Haes	Belgia	Sulg	146.4	158.6	231.8	536.8
2.	M. Schmidt	Eesti	"	134.2	158.6	225.7	518.5
3.	Ritter	Schweits	"	134.2	158.6	219.6	512.4
1.	M. Neuland	Eesti	Kerge	176.9	183	268.4	628.3
2.	Wiltgnet	Belgia	"	146.4	183	256.2	585.6
3.	Roos	"	"	134.2	170.8	256.2	561.2
1.	Gance	Prantsus	Kesk	158.6	183	256.2	597.8
2.	Bianschi	Itaalia	"	146.4	170.8	263.3	580.5
3.	Pettersson	Rootsi	"	134.2	183	263.3	580.5
1.	Cadine	Prantsus	Poolr.	170.8	207.4	329.4	707.6
2.	Hunnenberger	Schweits	"	183	207.4	280.6	671
3.	Pettersson	Rootsi	"	152.5	225.7	286.7	664.9
1.	Dottini	Itaalia	Raste	170.8	207.4	280.6	658.8
2.	Wlgin	Lussemburg	"	158.6	195.2	268.4	622.2
3.	Bernot	Prantsus	"	158.6	183	268.4	610

Eesti rahvuslik tüsedus ja arenemata jõud leiab tõstmises omale kohase avalduswõimaluse. Tõstmine wastab eestlaste iseloomule. Tõstmisega on omale kuulsuse rajand kõik Eesti wägilased, alates Lurichi ja Hackenschmidtiga. Ka on meie paremad tergeportilasedki nõrkust tunnud tõstmise wastu, andudes talle talwitel puhkeajal, ammutades uut wärskust ja jõudu lihastele, wastupidi kõigi hoiatustele ja eelarwamistele...

Wõistluste korraldamisega käib käsiläes küsimus: kuidas tuleb meil ettevalmistust teha, et wääriliselt ilma ees eineda?

Wõistluste tehnilise korralduse on lahkesti „Kalewi“ raskejõustiku osakond oma peale

wõtnud ja ei pruugi kahelda, et osakond, kus paremad Eesti jõud ja wilunumad asjatundjad sel alal koondunud on, sellega walmis ei saaks. Loodan juba kindlasti. Seda näitab juba energiline pealehakkamine, millega ta asjalale on asunud. Wõistluste kawatseb osakond korraldada tulewal kewadel, aprilli teispäeval, meretee wabanemisel.

Osakond kawatseb ju lähemal ajal kõigile ilmariitidele eesti-, inglis-, prantsus- ja saksa keelsete kutsed laiali saata, ühes wõistluste määruste ja ülespidamistingimiste äratähendamisega, juurdelises kaarti hõlpsamate ühenduswõimaluste joonistusega.

Ka abinõude muretsemiseks on osakond ju samme astunud, pöörates tõstefangi omandamiseks Saksa Berg-firma poole, kes sel alal ilmas kõige paremaid abinõusid omab. Wõistluste kawatsetakse pidada „Eestoonia“ kontsert saalis. Süsteem oleks Prantsus oma, wies eritõstes.

Rohkem waewa nõuab meeste wääriline ettevalmistamisküsimus. Meil on ju teatawasti hulk esimese klassi jõude, kes laialipillutud üle terve kodumaa, ja juurem hulk noori, kes töötawad selleks saada. Kuid igalpool ei ole häid harjutamiswõimalusi, puuduwad kohased ruumid, abinõud. Müüd on aga waja neid kiiresti luua, lisaks peaks harjutajail veel tarwitada olema masinad ja dush. Oleks tarwis korraldada ühiseid harjutusi, seletades õiget stiili ja äranäidates üksiharjutamise läbi tekitatud stiililisi wigu.

Siin tekiwad raskemad takistused. Kuidas neist üle saada?

Siin peawad üksikud tugewamad seltsid energilisi samme astuma, rakendades tööle kõite olemasolewat jõudu. Peab katsuma toondada oma juurde kõiki maakonnas leidumaid jõude, leida wõimalusi ühiste harjutusõhtute korraldamiseks wanemate sportlaste juhatusel, hõlbusustades meestel teekonda, aidates kanda kulusid, nõutades juhtnõude ja määrustikke keskkoht, teatades üksikute lootustäratawate jõudude üle, hoiatades liigkurnamise eest.

Paneks juba iseäranis südametse peale seltsidele, kus ju alus kõwem ja paremad tingimised olemas, nagu Tallinna „Kalewi“ ja „Sport“, Tartu „Kalewi“, Walga Raitseleidu Spordiring, Pandagu liikwete kõik jõud, et kihak uue hooga talwe läbi seltsides töö.

Wäljaspoolt oleks meil loota wõistluseid Soome, Rootsi, Hollandi, Belgia, Prantsusmaalt, Sakamaalt, Läti, ja ehk ka mujalt.

Rõige tugewamad vastased oleks arwatawasti prantslased, belglased, hollandlased ja lätlased, kuna teised maad, kus Saksa süsteemi järel harjutatakse, waewalt nendega wõistelda suudawad.

Eestil oleks ta muidugi kaunitesti wõidulootusi. Iseäranis head paistawad eestlastel rebimised olewat, kuid siin tuleb ka rohkem tähelepanu pöwrata stiili puhtuse peale. Weats

on meil saanud liialt kaua wältaw „allastumine“. Ka jurumine on ala, mis nõuab piinlikku puhtust.

Sportidegelased, awalbagem „Spordilehe“ weergudel omi waateid ja tähelepanekuid, piitfutagem pahesid ja ergutagem harjutajaid sooja sõnaga ja eeskujugal

H. T.

Mis mina maadlusest arwan.

(Emil Westerlund. *)

Maadlus on lõbus spordiharu, kui teda hästi ja wabalt tehakse, kui ta mitte püslemiseks ei muutu.

Kui ja maadlust harjutad, siis ei tohi sa mitte allajäämist karta, harjutustoas peab ka laotama ja mitte alati wõitma.

Harjutama peab enesest palju tugewamaga, kuid on kasulik ka nõrgemaga, et wõiks häid wõitmeid ja wõtteid harjutada.

Pahema käe pead sama tugewaks harjutama, kui parema.

Tähtis on alati wastase wõtete peale wastuwõtteid teha.

Wäga tähtis on kaela tugewaks harjutamine, et sild oleks kindel ja kõwa ning et igal ajal wõiks silda minna. Wäga otstarbekohane on igal õhtul woodise minnes tõusta woodis pea peale ja tõsta jalgu üles ja alla ning hommikul samuti.

Jalgade harjutamiseks on wäga hea hakata sõngist kinni, seista nii, et terve jalg wastu maad on ja siis lasta alla ja üles 60—80 korda. Kord nädalas kõnni 10 km.

Siis peab wäga suurt rõhku söömise peale panema. Kui inimene ei saa rammusat toitu, siis pole tal ka jõudu. Ära aga söö ennast kunagi liiga täis, sest siis ei feedi sööt tarbekohaselt ära. Halwad söögid on liha ja worstid, sest keedetud lihas ei ole üleüldse enam toidurammu. Alkohooli ei tohi tarwitada.

Wäga tähtis on ka teha puhtuse eest hoolitsemise, milleks wähemalt kord nädalas janna peab käima.

Nii peab elama ja treenerima, ja nii treenerides on soomlased endid I kl. maadlejateks wälja arendanud.

Ja kui sa nende näpunäidete järele talitad, siis tuleb sinust tingimata hea maadleja.

Liidu teated.

Liidujuhatus oma koosolekul 19 okt. s. a. otsustas W. Neulandi, kes Walga Kaitseliidu spordiringi liige on ja ülemaalistel raskejõustiku esiwõistlustel II auhinna keskkaalus omandas, sellest ilma jätta, kui mitte Liidus olewa ühingu liige ja auhind wälja anda Tartu Kalewi liikmele S. Grünile, ning III auhind Tallinna Walwaja liikmele J. Ruffele. Nii-

jama ka J. Kikase III auhind poolraskekaalus Tartu Kalewi liikmele Rautspillile.

24 okt. s. a. otsustas Liidujuhatus Tallinna Karskuseelts Walwaja spordiosakonna liikwideerimise puhul W. S. „Sporti“ ülekäinud sportlastel lubada 26 okt. s. a. wiimast jeltši edustada.

Kroonika.

Kergejõustik.

Kootsift.

Kootsi paremad tagajärjed käesolewal aastal kergejõustikus olid: 100 m. — Lilja 10,7 sek.; 200 m. — Lilja 21,9 sek.; 400 m. —

Weinarth 49,8 sek.; 800 ja 1500 m. — Lundgren 1 m. 54,3 sek. ja 4 m. 1,2 sek.; 1609 ja 2000 m. — Wide 4 m. 22,2 sek. ja 5 m. 41,4 sek.; 5000 ja 10.000 m. — Bachman 15 m. 6,1 sek. ja 31 m. 2,2 sek.; maraton — Kinn 2 t. 36 m. 52,3 sek.; 4×100 ja 4×400 m. teatejooksud — Hellas 43,5 sek. ja 3 m.

(*) E. W. on üks parematest Soome raskekaalu maadlejatest ja Euroopa meister.

23,7 sek.; tõkkejooksud 110 ja 400 m. Christensson 15,3 ja 55,2 sek.; laugushüpe — Petersson 7,15 m.; kolmikshüpe — F. Jansson 14,60 m.; kõrgushüpe — Thulin 1,90 m.; teivashüpe — Thén 3,90 m.; odaviske — G. Lindström 106,87 m.; kuulitõuge — B. Jansson 27,91 m.; kettahüpe — Eriksson 82,08 m.; wafarahüpe — Lind 50,05 m. ja raskushüpe — Lind 11,15 m.

A. K.

Itaaliaft.

Itaalia esiwõistlustel Bolognas saadi järgmistagajärgi: 200 m. — Mereu 24,4 sek.; 800 m. — Bonini 2 m. 2,4 sek.; 400 m. tõketege — Contoli 1 m. 2,8 sek.; 5000 m. — Speroni 15 m. 40,4 sek.; 10.000 m. — Speroni 32 m. 31 sek.; 10 000 m. käik — Frigerio 47 m. 36,4 sek.; Maraton — Benedetti 2 t. 47 m. 29 sek.; kõrgushüpe — Giringhalli 170 m.;

teivashüpe — Lambiasi 3,25 m.; laugushüpe — Aloisia 6,44 m.; kuulitõuge — Benzi 11,75 m.

A. K.

Ungaris.

on Nemethy jooksnud rekordi 5000 meetris — 15 m. 44,4 sek.

A. K.

Ameerika.

esiwõistlustel wiewõistlustes, mis hiljuti Californias ära peeti, tuli esimesele kohale üliõpilane Edward Gourdin. Kümnevõistluse meister Harry Tomson jäi kolmandaks, kuna Dan Shea teisele kohale pääsis.

Gourdini tagajärjed on: laugushüppes I — 6,62 m.; kettahütes III — 36,12 m. odaviskes I — 53,72 m.; 200 m. jooksus I — 23,2 sek.; 1500 m. jooksus VI — 4 m. 52 sek.

V. I.

Jalgpall.

Daani võitnud Norrat 3—1.

Wõistlus peeti Kopenhaagenis. Mäng püüis fogu aja Norra poolel. Esimene goal löödi 7 min. järel. Head tööd tegi Norra wärawaht. Kõik goalid Norrale lõi Paul Nielsen. Pealtwaatajaid 20.000.

A. K.

Hispaania—Belgia 1—1.

19. okt. oli Bilbao's matš Hispaania ja Belgia wahel, mis otsustamatult lõppes. Belgia mängis 4 reserve mehega.

A. K.

Rapid kaotanud Spartale.

Austria parem jalgpalliklubi Rapid on kaotanud kuulsa tshehi klubi Spartale, tagajärjega 4—1.

A. K.

Norra—Rootsi wahelise jalgpalli wõistluse mis Göteborgis peeti, wõitis Norra 3:0 vastu. Meeldse on nende kase riigi wahel 23 wõistlust peetud, milledest wõitnud: Rootsi 13 ja Norra 4. 5 wõistlust on otsustamata jäänud.

H. W.

Kirjad toimetajale.

W. a. h-ra toimetaja!

Palun Teie auwäart ajakirjas awaldada seletust W. S. „Sport'i“ poolt korraldatud poksimatši üle 29. okt. s. a.

Matšihit Latwia ja Eesti pokserite wahel tuleb kaotatuks lugeda. Kaotuse põhjused ei ole muudugi tähtsad isikutele, kes lähedal ei seisnud nende korraldajatele, sellepärast on ka ilmaaegu neid puudutada, igatahes ei ole selles süüdi ükski pokser, kes poksilindad kätte tõmbas.

Arusaamatused, mis tekkisid W. S. „Sport'is“ matšihit tagajärjedena, sunnivad mind walgustama asjaolusid.

Mina olin arbiitriks kutjutud h-ra Hermannit läbi, kohtunikuks soowitasin mina kutjuda polkownit Bötteri, kuid olin üllatunud kuuldes matšihit kohtunikuks kuulutatawat h-ra Saart. H-ra Saar on enesest tunnistust an-

nud noorte matšihit (matšihit Nirk'i ja Walge wahel), kui kohtunikust, kes kindlasti oma ala ei tunne — andes Walgele 20 punkti, waga aeglase wõitluse juures, kus kuidagi üle 8 — 10 punkti ei wõinud olla. Edasi ei ole h-ra Saar kunagi poksitundidel olnud ja poksiilmaga ei ole tutaw. Tema leidmine kohtunikude hulgas, tegi mind rahutuks ja tundsin tähendamist halba. Algast matšihit Esimeses paaris Matsow ja Struwe, keda ma hoiatasin, et hoiduda keelatud löökidest, ja et clinch'ist lahkudes on keelatud lüüa. Struwe diskwalifitseerisin ma löögi eest, mis oli antud clinch'ist lahkumisel, kui Matsow täie usaldusega, allalastud kättega eemale läts. Teises paaris löi Hermannit wastast kui see kättega maad puudutas. Kolmandas paaris, Egliiti ülekaalu juures, löi tema wastast tagaajades vastu kuit, löök mida ei saa juhuslikuks lugeda, waid

sihilikult, mis kaelalihaste nõrga pingutuse juures oleks võind lõppeda surmaga. (!) Need minu korraldused kutsusid välja etteheited, mida mulle ütlesid kohtunik Saar ja tema sekretäär (!) Raag.

Gandshumow — Einmanni matshis selgus pea ülekaal Einmanni kasuks, mis juba sellest näha oli, et Gandshumow ei suutnud enam pealetungida. Mõitetu vastase peksmine kaitseta olekus on ammoraalne tegu, kuid kohtunik Saar, sekretäär Raag ja tagajärjekuulutaja Klumberg leppisid kokkuleppel, et „hea oleks üht paari lasta lõpuni“ ja hakkasid protesteerima. Nendega ühinesivad veel mingisugused tundmata isikud, kes kuibagi olid sattunud lawale.

Kui ilmuse järgmine paar, küsisin ma demonstratiivselt, kas posserid usaldavad mind ja saades Klitt'ilt ja Greenbaum'ilt jaatava vastuse, lootsin, et Saar oma arwanist muudab — kuid see kord tasakaalust väljalööduna, jatkas langemist. Kui Klitt väsinuna, ilma täie arusaamiseta peitis ennast nurgas Greenbaum'i eest ja ajas pea nõõride taha s. o. mõitis seisukoha, kus löõksid ei tohi teha eksterritoriaalsuse tõttu, on selge, et ta mõistlusvõimetu on ja mõistlust peab lõpetama, mida ma tegin. Minu otsust kohtunik Saar ja sekretäär Raag ignoreerisid, nõudes mõistluse jatkamist. Järjekult ei jäänud mul muud teha, kui ringist lahkuda.

Küüid, kus terme vastutuse on oma peale võtnud Saar ja Raag, küsin ma: kus on nähtud määrused.

1. et kohtunikud võinud arbiitri otsust muuta,
2. kus on öeldud, et arbiiter peab tegema 2 märkust ja siis diskvalifitseerima,
3. kus on öeldud, et sekretäär, kelle kohus on ainult kirjutada, võib waielustesse astuda arbiitriga. Veel küsin ma, mis sundis kohtunikke mõistlust jatkama ja kes walis Saar'e

arbiitriks, mil alusel ronis kohtunik ringi saabastes ja pindsakis?

Vastan, et h-ra Saar ei ole waeuaks võtnud lugedagi määrusi, kus selgelt on öeldud (määrus 7 §§ 1, 2, 3, 6, 7 ja 8) arbiitri, kohtunikude, sekretääri ja tagajärjekuulutaja kohustustest ja õigustest. Täheandan weel, et ta tagajärjekuulutaja Klumberg ilmus otustama hääledigusega! § 3 on öeldud, et arbiiter võib mõitlejat välja heita, kas hoiatusega ehk ilma, süütegude eest mis 14. määruses näidatud.

Vastan weel, et Gandshumow — Einmanni, Klitt — Greenbaumi, matshide pitendamisega „kohtunikud“ tahtsid meelega teha publikumile, keda nad petsid lubatud eeskawaga.

Mina loen ennast puhtaks sportlaseks, i'ma mingi kõrwal interestidega. Kuid matshil mõitlejad lubavad omale keelatud tegewust, on nad kas illekohtused ehk ei walitse enese üle — 29 okt. matshidel oli wiimane. Kui mõitlejad ei walitse enese üle, on nad wastutufeta, kuid mõitlus ei tohi wastutufeta olla, — sest on olemas määrused, mis kõigi posserite poolt wastuwõetud. Posseri wastutufeta olek on põhjus- mõitluse katkestamiseks. Kui on mõit arusaadaw, võib mõitlust niisama katkestada, sest siiskas on mõitlus ainult kunni ülekaalu ilmsitustulekuni. Lugeses ennast wastutawaks mõitlejate terwise ja meeolule eest, niisama ka spordi puhtuse eest, talitasin mina täitsa diezi ja minu õpilased — posserid awaldasid muale oma solidaarjust, mille eest ma neile siigawalt tänulik olen ja uhkusega ütlen, et nad eeskujulikud, aujad mõitlejad on ja alati posserite paremasse seltskonda wastuwõetawad on.

Zuhtumised ringis ja seltsi esimehe h-ra Klitt'ile eneseumustawus löid olukorra, milles ma enam töötada ei võinud, mis minu lahkumise põhjuseks W. S. „Sport'ist“ on.

A. Harlampiew.

Kirjawastused.

Keegi R. J. Narwas on toimetusele kirja saatnud, kus pahandab, et W. S. „Sport'i“ mõitlusest lätlaste üle ei ole „Spordilehe“ weergubel sõnagi juttu olnud ja leiab selles waenuawaldust ühe seltsi wastu. On ju tõsi, et „Spordilehel“ palju puudusi on, mis mitmesugustest põhjustest tingit on, ning palju mõitlusi, nende hulgas ka häid saawutusi ja mõitlusi kirjutasid fikseerimatult mööda, kuid lohe sihilikkust ja waenu selles nuustima ha-

kata weidi näiw. Toimetuse, kel võimalust ei olnud nimetud mängudele oma kirjasaatjat saata, pööras palwega nende mängude wahel kohtuniku poole, kirjeldust lehele anda, kuid wiimane ei ole heaks arwanud seda teha. Niisama ei ole Lõdulle W. S. „Sporti“ poolt mingisuguseid andmeid nimetatud mängude kohta antud. Rahuleme wäga, kas W. S. „Sport“ on h-ra R. J. Narwas oma eestkostjaks wolitanud.

Ajakiri „Eesti Spordileht“.

„Eesti Spordileht“ on Eesti Spordi Liidu poolt väljaantaw ainukene sportlaste häälekandja Eestis.

„Eesti Spordileht“ toob paremate kodu- ja väljamaa sporditeadlaste ja arstide poolt spordi puudusi ja warjufülgi käsitawaid kirjutusi ja soowiawaldusi.

„Eesti Spordileht“ toob tähtsamate kodu- ja väljamaa sündmuste kirjeldusi, üleswõtteid ja farrifatuure.

„Eesti Spordileht“ walgustab kõiki spordi edusamme, tehnilisi täienemisi ja ülesleidusi, sportlise kultuuri tõstmiseks Eestis.

Iga kodaniku kohus on lugupidamist tunda rahwa kehalise arenemise vastu!

Telligem „Eesti Spordilehte“!

Tellimise hind: aastas 500 mk., poolaastas 275 mk.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Pikk tän. 47.

